

FISA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Mișcări totalitare în România interbelică			Codul disciplinei	
Anul de studiu	III	Semestrul*	II	Tipul de evaluare finală (E / V / C)	
Categorია formativă a disciplinei DF -fundamentală, DG -generală, DS -de specialitate, DE -economică/managerială, DU -umanistă					DS
Regimul disciplinei { Ob -obligatorie, Op -opțională, F - facultativă}				Op	Numărul de credite
Total ore din planul de învățământ	42	Total ore studiu individual	58	Total ore pe semestru	100
Titularul disciplinei	Prof. univ. dr. habil. Florin Müller				

* *Daca disciplina are mai multe semestre de studiu, se completeaza câte o fișă pentru fiecare semestru*

Facultatea	ISTORIE	Numărul total de ore (pe semestru) din planul de învățământ <i>(Ex: 28 la C dacă disciplina are curs de 14_săptămâni x 2_h_curs pe săptămână)</i>				
Departament	Istoria românilor și a sud-estului european					
Domeniul fundamental de știință, artă, cultură	ȘTIINȚE UMANE					
Domeniul pentru studii universitare de licență	ISTORIE					
Directia de studii	ISTORIE					
		Total	C**	S	L	P
		42	28	14	-	-

** C-curs, S-seminar, L-activități de laborator, P-proiect sau lucrări practice

Competențe generale (competențele generale sunt menționate în fișa domeniului de licență și fișa specializării)	
Competențe specifice disciplinei	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvata a noțiunilor specifice disciplinei</i>) Cursul își propune construirea unui demers academic de înalt nivel asupra extremismului de dreapta și de stânga din România interbelică, formării ideologiilor antisistemice și contestării radicale a sistemului politic democratic de către adversari de factură revoluționară precum Mișcarea Legionară și Partidul Comunist din România, în perioada interbelică. Dimensiunile hermeneutice sunt reprezentate de analiza limbajelor politice, a toposurilor ideologice, a structurilor de organizare și a dinamicilor politice ale celor două fenomene totalitare interbelice; nu este omisă analiza relațiilor cu forțele concurente, adverse sau neutre ale sistemului politic, a bazei sociale a Mișcării Legionare și a Partidului Comunist, a relației cu intelectualii și a raportării acestora la provocările reprezentate de cele două mișcări/partide totalitare.</p> <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <p>Cursul are o puternică dimensiune explicativă, dată fiind natura complexă a celor două mișcări/partide și mai ales potențialul critic și polemic pe care îl generează aproape instantaneu dezbaterile asupra acestor formațiuni politice. Sunt avute în vedere definiiri conceptual-istoriografice asupra unor termeni (partid politic/mișcare, totalitarism, fascism/comunism, extremă dreaptă/extremă stângă, "societate fără clase", "omul unidimensional al fascismului și comunismului"), curente istoriografice (direcția politică și ideologică a marxismului structural, a definirii Mișcării Legionare ca mișcare "demagogic revoluționară"); vor fi integrate interpretării distincția între "mase revoluționare" și elite fasciste pseudorevoluționare ("demagogice"), forța politică a lumpenproletariatului, fundamentarea teoretică a fascismului, direcția stalinistă și național-stalinistă a definirii Mișcării Legionare ca formațiune fără bază socială internă, aflată în dependență totală de</p>

	<p>nazism; explicațiile vor fi extinse și asupra analizei (anti)culturii politice a Mișcării Legionare (antisemitismul, antidemocratismul ca reformulare a filozofilor politice la intelectuali precum Nae Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Constantin Noica), asupra fascismului ca "revoluție spirituală" și depășire a raționalismului cartezian, a comunismului ca expresie a "luptei revoluționare a proletariatului", alte repere ale limbajului totalitar precum "degenerare birocratică", "revoluție furată", "nouă clasă", totalitarism clasial și "limbă de lemn".</p>
	<p>3. Instrumental – aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <p>Și în acest caz analiza de limbaj este esențială, prin stabilirea presupuziției metodologice că ideologia, departe de a fi o suprastructură îndepărtată, simplă anexă a dinamismului politic, exprimă în fapt realitatea concretă a distrugerii nihiliste a sistemului social al democrației; în afara analizei de limbaj, se conturează tot mai puternic relevanța perspectivei sociale și psihologice asupra fascismului și comunismului ca mișcări de masă, cu profunde influențe în societate. Analiza statistică a relevanței electorale a fascismului (dar și a intermediarilor stângii radicale) este și ea inclusă între metodele de cercetare. Studenții realizează, la seminar microcercetări pe baza analizei dezbaterilor din presă cu subiecte concentrate pe evenimentele centrale ale Mișcării Legionare și ale Partidului Comunist Român (asasinate, mișcări greviste, alegeri), tocmai pentru a fi familiarizați cu microistoria subiectului.</p>
	<p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile fata de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optima și creativa a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <p>Mai mult decât oricare alt subiect istoric, concurat poate doar de extensia reprezentată de Holocaust, fascismul, chiar mai mult decât comunismul, concentrează polemici, dezbateri, conflicte deschise (din fericire doar intelectuale) ale preopinienților. Cu cât nivelul lipsei de profesionalism este mai ridicat și debaterii provin din afara grupului foarte restrâns al specialiștilor, gradul polemicii este mai ridicat. Fără a sugera posibilitatea sau obligația unui "istoricism" (în sensul stabilit de Karl Popper) în cercetarea fascismului și comunismului din România interbelică, se poate observa că numai cunoașterea adecvată a acestora poate conduce cu adevărat la o "etică a memoriei democratice" (expresia îmi aparține).</p>

<p>Tabla de materii</p>	<p>Subiectul Mișcării totalitare...poate fi conturat, mai scolastic, astfel :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza școlilor de gândire istoriografică atât din România (începând chiar cu anul 1944), cât și din Occident; concentrarea asupra conceptelor de fascism și comunism, prin precizarea raportării cercetătorilor asupra dinamicii acestor concepte; continuități și discontinuități în cercetarea Mișcării Legionare și a Partidului Comunist din România 2. Dimensiuni ideologice: antimodernismul Mișcării Legionare, precizat prin ruptura radicală a fascismului de modernitatea revoluționară reprezentată de structura teoretică a Iluminismului și Revoluției franceze de la 1789 și 1848; antidemocratismul ca revoltă sistemică a Mișcării Legionare împotriva democrației parlamentare din România interbelică; distincția ideologică dintre ML și Liga Apărării Naționale Creștine; poziția deținută de religiozitate și ortodoxism; funcția ritualului funerar; modernismul totalitar (Mihail Polihroniade). 3. Mișcarea Legionară și provocarea socială-"întoarcerea la popor"; concurarea anticomunismului de către revoluționarismul social; integrarea muncitorilor în
--------------------------------	--

	<p>Mișcarea Legionară.</p> <p>4. Dinamica politică a Mișcării Legionare: 1919-1923; în căutarea unei identități politice după Primul Război Mondial; patul germinativ al antisemitismului LANC; ruptura și noua identitate (1926-1927); marșul către mase; ostilitatea antisistemică; răspunsul "sistemului": 1927-1933; marșul către mase: 1933-1937; conflictul cu dictatura regală; de la mișcare de mase la grupări radical-violente (1938-1939); statul național-legionar (septembrie 1940-ianuarie 1941); subversivitatea în anii dictaturii antonesciene (1941-1944)</p> <p>5. Configurația ideologică a Partidului Comunist: lupta de clasă, internaționalismul proletar, "fracționismul", "bolșevizarea partidului", "celula", "munca ilegală și semilegală", "tactica de Front Popular", "social-democrația ca social-fascism", ilegalitatea, proletcultismul, "realismul proletar" ca estetică și "artă totală", "tovarășii de drum", "cea mai adâncă conspirativitate"; PCR și mișcările sociale din anii 1920-1930; dependența de Comintern, opoziția față de fascism; în căutarea unei noi identități; luptele în interiorul elitei PCR; cultura politică a comunismului; Lucrețiu Pătrășcanu</p>
<p>Bibliografia</p>	<p>Bibliografie obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heinen, Armin. Legiunea "Arhanghelul Mihail" mișcare socială și organizație politică ; o contribuție la problema fascismului internațional, București, 1999 2. Ideea care ucide Dimensiunile ideologiei legionare Antologie de texte realizată de Constantin Petculescu, Alexandru Florian, București, Editura Noua Alternativă, 1994 3. Marin, Vasile. Crez de generație, 1936 4. Moța, Ion I. Cranii de lemn : articole : 1922-1936, 1937 5. Florin, Müller. Metamorfoze ale politicului românesc : 1938-1944, București, Editura Universității din București, 2005 6. Florin, Müller. Societate-ideologie-dictaturi, București, Editura Universității din București, 2014 7. Florin, Müller. Mișcarea Legionară-noi perspective în cercetare, în: "Revista Istorică", serie nouă, tomul XXII, nr. 1-2, ianuarie-aprilie 2011, pp. 23-33 8. Pătrășcanu, Lucrețiu. Curenți și tendințe în filozofia românească, București, 1946 9. Pătrășcanu, Lucrețiu. Problemele de bază ale României, București, 1944 10. Pătrășcanu, Lucrețiu. Sub trei dictaturi, București, 1944 11. Talavera, Nicholas, Nagy. O istorie a fascismului în Ungaria și România, București, 1996 12. Tismăneanu, Vladimir. Fantoma lui Gheorghiu Dej, București, 1995 <p>Bibliografie suplimentară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chioveanu, Mihai. Fețele fascismului: Politică, ideologie și scrisul istoric în secolul XX, București, 2005 2. Gregor, A., James. Fețele lui Ianus Marxism și fascism în secolul XX, București, 2002 3. Griffin, Roger. Modernism and Fascism The Sense of a Beginning under Mussolini and Hitler, 2007 4. Iordachi, Constantin (editor). Fascismul european 1918-1945. Ideologie , experimente totalitare și religii politice, Cluj-Napoca, 2014 5. Împotriva fascismului Sesiunea științifică privind analiza critică și demascarea fascismului în România, București, 1971

La stabilirea notei finale se iau în considerare

Ponderea în notare, exprimată în %
{Total=100%}

- răspunsurile la examen / colocviu (evaluarea finală)	80%
- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator	
- testarea periodică prin lucrări de control	
- testarea continuă pe parcursul semestrului	
- activitățile gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc	10%
- alte activități (<i>precizați</i>) . Participarea la dezbaterile din seminar .	10%
Descrierea modului de examinare ; condiții de absolvire :	
<p>Studentii susțin un examen oral dintr-un număr de subiecte comunicate dinainte de către profesor. La nota finală se ține cont de calitatea referatului, a susținerii acestuia în fața celorlalți studenți, și de participarea activă la activitatea de seminar. Examinarea finală este efectuată de către profesorul titular.</p>	

Data completării:

Semnătura titularului: Florin Müller

Aviaet Director de laborator

